

JOHAN HENDRIK HANSEN Í SKOPUN

Heitari, betri og stríðsfúsari mann fyrri socialsmuna enn Jóhann Hendrikk hjá Simuni í Skopun hevur arbeiðarskatteturin í Føroyum neyvnan átt.

Fyri honum var tað alt, fyrsta og seinasta, at arbeiðarafjöldin verður frígjörd, verður at fáa betri kor.

Jóhann Hendrikk var sjálvur borin í heim undir fátækum korum.

Við minninum um hann trínur fram myndin av móður hansara.

Fá vóru sum hon vitjað av sjúkdómi, deyða og sorg. Fullt hús av börnum hevði hon. Men hon fekk ikki loyvi at hava tey. Hin herviliga tuberklasjúkan tindi barnaskaran. Á eftir ár sat hon við songarstokkin, vakti og græt yvir sínum kærastu skattum her á foldum — lat aftur eyga teirra, fyri seinastu ferð.

Sorgin og tregin skapti mommuna til eina av teim stóru menniskjum við allfevnandi sál og hjarta, sum leita hagar, ið neyðin, sjúkan og sorgin hava bankað uppá og troðkað seg inn í stovuna.

Jakobina hjá Simuni lærði sum fáur við bedini hjá börnum sínum at bera troyst og ugga har, ið vónloysi valdaði og var við at taka alla lívsgleði og gera lívið óskukalt.

Dugi so væl at skilja, at í Jóhann Hendrikki skaptist henda sama samkensla, sum brann í mommuni, hesin sami brennandi hugur at bera ljós og ugga til tey veiku, tey sum lívið hevði troðkað yvir á skuggasíðuna.

Hesi hansara barn dóms- og ungdomskor hava tíðliga rinið á sál og hjartalag hansara og skapt í honum eina heilhjartaða stöðu og gjørt hann til stríðsmannin mikla fyri tí minni-menta.

Ongatið fann ein hjá honum hin minsta íva um, at hansara fyrsta skylda var at arbeiða fyri.

at øll sjúkuttan mun til, um tey áttu pening at gjalda við ella ikki, skuldu hava atstöður at fáa hina allrabestu sjúkrá hjálpið og røkt.

at øll gomul menniskju skuldu fáa sorgleysar ellisdagar — tí hevur eingin stríðst harðari og idnari fyri ellisrentu til tey gomlu enn hann, og tað var honum ein hin størsta gleði at fáa loyvi at uppliva ta nýggju ellisrentulógina —

at avlamsfólk skuldu ikki freista korini at hava ov lítið til matna og klædna og liva í einum vónloysi og einum stöðugum ótta fyri framtíðini og fátækradómsins forbanni.

Jóhann Hendrikk var av sonnum ein góður føroyingur. At tað náttúra skuldi fáa og vinna sín náttúr- luga og fulla rett var ikki nakað at tjakast um hjá honum. Men hann var eisini so fullkomiliga greiðir yvir, at alt tað náttúra vígaði og týddi lítið fyri hina minnimentu fjöldina, um hitt ræðuliga sociala órættvísi, sum valdað hevur í Føroyum, fær loyvi at halda fram. Hitt tyrsta takið mátti tí verða at skapa fullt socialt rættvísi her á landi. Hann sá tí ein stóran rígginda í afturhaldinum, sum var illa sinnað móti socialum framburði, men sum royndi at vinna sær vald við at tala „nation- nált“ frá morgun tíðliga til kvöldið síðla síðla uttan í rót og grund at vera nationált. Hann kendi við hvørji nerv og hvørjum blóðsdropa, at hin sanna nationálisma botnaði í eldhuganum fyri at reika so fyrri, at ikki bara nökur fá, men allir landsins íbúgar kundu kenna landsins lutir, lunnindi og rættindi vera teirra, at tað varð skapt ein sam- og solidaritetskensla millum fólk, so

eingin kom at sita við sviðnum soði. Allir fyri ein og ein fyri allar. Føroygum, t. v. s. Føroya fjöldi alt! Tað var hansara slagorð og leiðstjórn. Jóhann Hendrikk er nú farin frá okkum.

Vit hava í honum mist ein alvin, ið ikki var svik í. Mist ein vápnabróður, sum stríddist fyri socialismuni, fyri arbeiðsmanninum og fiski- manninum til tað seinasta.

Í stríðnum hevði hann fingið hörð högg. Varð sum ungar raktur úti á havinum, gjörður til krypul og av- lamismann fyri lívið uttan kortini at missa mótið og treystið.

Eftir hann situr konan við einum riðili av gævum gørpum, sum eg veit vilja gleða hana við at halda fram við einum ótróytligum bardaga fyri at föra víðari fadirsins verk, tí eisini hon og teir eru, ein sum øll, hugtíkin av teirri socialist- isku hugsjónini, hugsjóni um friger- ing av arbeiðarafjöldini í Føroyum.

Hann er farin. Men synirnir við mommuni vilja kenna tað sum heil- agt at halda víðari á. Her í goymist hin ódeyðiliga kraftin í hansara lívsverki.

Undirskrivaði og Jóhann Hendrikk hjá Simuni — Johan Hendrik Han- sen — vóru ikki bara parlamenn, men alvinir.

Fyri hetta vinarlag, og fyri sít gæva stríð fyri socialismuni, kampin fyri ta minnimentu fjöldina, veiti eg hon- um mína hjartaligastu tókk.

Vit, ið eftir eru, vilja, so leingi okkum er liv lagað, halda fram við stríðnum, og harvið heiðra vit best minni hansara.

Tókk, Jóhann Hendrikk!
Títt minni skal liva í stríði okkara!

Í Keypmannahavn, tann 5. apríl 1950

P. M. Dam.

Tíðindabráv sunnan úr Vági.

1. páskadag 1950

Hópur av húsum standa í gerð, og í mai mánað venta menn, at arbeiðið uppá havni- na verður byrjað — so her verður nóg mikil fyri allar hendur ta fyrstu tíðina.

Heimaróðurin er so gott sum eingin.

»Maritain« kom higar í gjár við 450 skpd. av góðum suður- landstorski. Tessverri hevði hon brotið motorin, so hon varð sleipað heim av »Ósa«, ið hevði 300 kassar av isfiski.

Annars láta teir, ið turkað hava fisk, illa at. Teir eru enn ikki slopnir av við fiskin, frykt- andi er fyri, at hann spillist og fer heilt fyri skeyti. Tað er harmiligt; tí stórir peningar er bundin í hesi fiskaturking.

Og orsökini? — Ja, ein spyr. — Fiskasölan fær skuldina — selgið annullerað og »ditt med dette«. — Hatta bleiv ein ólukkú fiskasöla. —

So vitt eg veit, var her talan um eitt Spaniasalg — so og so nóg tons skuldu verða seld fyri so og so nógvan pening. —

Of nú liggja menn innibrendir við fiskinum fyri hundrad- tústundtals krónur. Kanska — ja, sjálvandi — yvir alt landið fyri fleiri milliónir kr.

Eingin fær opnað fyri hasum einaræðissekki, sum fiskasölan bleiv til.

Maður liggur niðri í Spaniu — fiskurin betalir (og tað er ikki smávægis). Landsins idn- astu sjálvstýris- og fólkaflökks- hetjur sita í starvs og umboðs- nevnd. Tingið breyt á sinna allar brýr við »Fiskaexport«.

Her varð gingið sjálvstýris — hini reinlyntu føroysku — hug- sjónini til vildar. Her skuldi skapast eitt 100% føroyskt organ. Ein fyrítøka, sum ikki hvíldi á donskum lógum; her skuldu ikki útlendskir stórkeypmenn hava um endan, nei, sanniliga.

Men vit duttu úr óskuni í eldin. So ringt sum nú hevur aldri verið áður — og tað tyk- ist at verna. — Syrgiligt úrslit

úr eini 100% føroyskari orga- nisasjón, sum føroyskir fiski- menn ikki máttu fáa loyvi at at gera sína ávirkan á, hóast teir eiga helmingin av øllum tí fiski, sum seldur verður av felagnum.

Men nú kom eg vist ov langt við síðuna av; eg ætlaði mær ikki at koma inn á politikk.

Arbeiðið við bygging av húsi arbeiðsmannafelagsins gongur so javnt framá — veggirnir hækka í hvørjum.

»Beinisvörð« kom heim tús- dagin í vikuni — 180-200 tons — eystan eftir. Hann hevur verið nakað leingi um túrin. 2 manns eru komnir til skaða umborð — báðir hava brotið armin.

Hvalastíngararnir gera klárt. Tað verður gott at fáa ein fersk- an bita aftur. — Ferskan fisk sær ein næstan ikki.

C.

SKRIVSTOVUPLÁSS

Maður ella kvinna, helst ein ið dugir maskin- skrivning, fær pláss heinanvegin ella til 1. mai. Lön eftir dagnaskapi.

Skrivlig umsókn og møgulig viðmæli verða at senda til

Føroya Gjaldstovu.

Føroya Bjór

Øl- og Mineralvatnsvirki

Máltráð nr. 4

**FØROYA PILSNAR
EKTA MALTØL**

Øl og mineralvatn verður bert sent til teir kundar, ið senda kassar og flæskur aftur. **Sendið tómt góðs aftur!**

EINAR WAAG

Klakksvík.

Fiskireiðskapur

Línuhúkar frá nr. 7 til 12
Fiskisnøri 1½, 2, 2½ og 3 lbs.

Ravmagnsperur

av øllum stöddum eru bestar og biligast hjá okkum

Okkara klædnavørur

av øllum slogum eru brátt viðgittar um alt landið fyri góðsku og prís

ARBEIÐARANNA TROLARAFELAG
A. m. b. A.